

Kommunstyrelsen
4 februari 2026

Jan Jönsson (L)

Skrivelse om samarbete med andra huvudstäder för att värna demokratiska principer

År 2026 tilldelades Budapests borgmästare QX-galans hederspris för sitt tydliga ställningstagande för mänskliga rättigheter och sin aktiva roll i att möjliggöra Budapest Pride. Utmärkelsen uppmärksammade modet att som folkvald stå upp för mötesfrihet, yttrandefrihet och allas rätt att leva öppet och utan diskriminering, grundläggande värden i ett demokratiskt samhälle. Mot denna bakgrund är det djupt oroande att samma borgmästare nu åtalas för handlingar som internationellt uppmärksammas och hyllas som försvar av dessa fri- och rättigheter.

Åtalet mot Budapests borgmästare utgör ett tydligt exempel på hur politiskt motiverade rättsprocesser kan användas för att skrämja civilsamhället och begränsa oppositionens möjligheter att verka fritt. Hot mot enskilda politiker är inte enbart en fråga om individens rättigheter – det är ett angrepp på hela det demokratiska systemets legitimitet. När folkvalda politiker kan åtalas för att försvara mötesfrihet, yttrandefrihet och rätten att demonstrera urholkas förtroendet för samhällets institutioner, och principen om rättsstatens skydd för medborgarna undermineras.

Detta är inte en isolerad händelse. Liknande tendenser syns i flera delar av världen, där civilsamhället systematiskt pressas tillbaka och demokratiska institutioner används som politiska verktyg snarare än som skydd för medborgarnas rättigheter. Situationen i Budapest visar tydligt hur snabbt grundläggande fri- och rättigheter kan hotas när internationell uppmärksamhet och solidaritet saknas.

Stockholm, som internationell huvudstad och förespråkare för demokrati och mänskliga rättigheter, har ett ansvar att tydligt markera mot sådana övergrepp. Att stå tyst riskerar att ge intryck av acceptans och urholkar stadens trovärdighet som förespråkare för demokratiska värden. Samarbete med andra huvudstäders borgmästare och städer kan förstärka stödet och bidra till att civilsamhället och demokratiska krafter inte marginaliseras.

Mot bakgrund av detta vill Liberalerna att kommunstyrelsen tar ställning till följande frågor:

1. Avser kommunstyrelsen att offentligt markera stöd för Budapests borgmästare och de demokratiska principer han försvarar?
2. Avser kommunen att initiera eller delta i samordning med andra huvudstäders borgmästare för gemensamma uttalanden eller aktioner inom ramen för rådande samarbeten mellan huvudstäder i Europa?
3. Vad avser kommunstyrelsen konkret göra för att säkerställa att Stockholm agerar som en aktiv aktör som värnar demokrati och mänskliga rättigheter internationellt?